

વિષય :- વિજ્ઞાન ધોરણ :- 7 પ્રથમ સત્ર

પાઠ – 3 ઉષ્મા

25 marks

વિદ્યાર્થીનું નામ:-.....

પ્રશ્ન ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

4 marks

(૧) બે પદાર્થો એકબીજાના સંપર્કમાં ન હોય ત્યારે તેમાં ઉષ્મા સંચરણ કઈ રીતે થાય છે ?

ઉષ્માવહન ઉષ્માનયન ઉષ્મા વિકિરણ એકપણ નહિ

(૨) પારો પ્રવાહીરૂપ પદાર્થ છે. તે ઉષ્મા સંચરણની કઈ રીતે ગરમ થાય છે ?

ઉષ્માવહન ઉષ્માનયન ઉષ્મા વિકિરણ એકપણ નહિ

(૩) પ્રવાહી પદાર્થને ઠંડી પાડતા તેના કદમાં શો ફેરફાર થાય છે ?

કદ વધે કદ ઘટે અચળ રહે એકપણ નહિ

(૪) ઉષ્મા આપવાથી પદાર્થના તાપમાનમાં શો ફેરફાર થાય છે ?

વધે છે સમાન રહે છે ઘટે છે પહેલાં વધે પછી ઘટે

પ્રશ્ન 2. પ્રયોગશાળામાં વપરાતા “લેબોરેટરી થર્મોમીટર” તથા “ક્લિનિકલ -થર્મોમીટર” બંનેમાં રહેલી સામ્યતા તથા તફાવત જણાવો.

4 marks

સામ્યતા:

તફાવત:

3. ઉષ્માના સુવાહક તથા ઉષ્માના અવાહક પદાર્થોનાં -બે ઉદાહરણો જણાવો. 3 marks

➤ ઉષ્માના સુવાહક પદાર્થો :-

➤ ઉષ્માના અવાહક પદાર્થો :-

પ્રશ્ન 4. ખાલી જગ્યા પૂરો:

6 marks

1. પદાર્થના ગરમપણાની માત્રા વડે નક્કી કરવામાં આવે છે.

2. ઉકળતા પાણીનું તાપમાન માપવા માટે પ્રકારનું થર્મોમિટર વાપરી શકાય નહીં.
3. તાપમાનનું માપન ડિગ્રી માં થાય છે.
4. ઉષ્માના પ્રસરણની ની પ્રક્રિયામાં માધ્યમ જરૂરી નથી.
5. ગરમ દૂધના ગ્લાસમાં સ્ટીલની ચમચી રહેલી હોય, તો તેમાં પ્રક્રિયા દ્વારા ઉષ્મા ચમચીના બીજા છેડા પર પહોંચે છે.
6. રંગનાં કપડાં, હળવા રંગનાં કપડાં કરતાં વધુ ઉષ્માનું શોષણ કરે છે.

5. નીચેનાં જોડકાં જોડો:

4 marks

કૉલમ I	કૉલમ II
(1) ભૂમીય પવનો વહે છે.	(a) ઉનાળામાં
(2) દરિયાઈ પવનો વહે છે.	(b) શિયાળામાં
(3) ઘેરા રંગનાં વસ્ત્રો પસંદગી પામે છે.	(c) દિવસ દરમિયાન
(4) હળવા રંગનાં વસ્ત્રો પસંદગી પામે છે.	(d) રાત્રિ દરમિયાન

ઉત્તર: (1) → (), (2) → (), (3) → (), (4) → ().

પ્રશ્ન 6. શિયાળાની ઋતુમાં એક જાડા વસ્ત્ર કરતાં એક કરતાં વધુ પાતળાં વસ્ત્રો શા માટે પહેરવાં જોઈએ? ચર્ચા કરો.

4 marks

